

**Commissie inzake Leerlingenrechten
Verslag over de werkzaamheden
2006-2007**

Lecturi Salutant,

Voor u liggen – uitzonderlijk – de gebundelde jaarverslagen over de werkingsjaren 2006 en 2007 van de Commissie inzake Leerlingenrechten. Door diverse omstandigheden buiten de wil van de Commissie en het Secretariaat van de Commissie is, zoals decretaal voorgeschreven, over het werkingsjaar 2006 geen apart jaarverslag uitgebracht; aan dit euvel wordt thans tegemoet gekomen met een verslag over twee werkingsjaren.

Na vijf jaar werking van de Commissie inzake Leerlingenrechten kunnen stilaan bepaalde gevolgtrekkingen worden gedaan. Het aantal zaken sinds de oprichting van de Commissie is in dalende lijn gegaan en “stabiliseert” thans op een veertigtal klachten per jaar, min of meer evenredig verspreid over het vrij en het officieel onderwijs, enerzijds, en het basis- en secundair onderwijs anderzijds. Klachten met betrekking tot het basisonderwijs betreffen in de meeste gevallen het kleuteronderwijs; een eerste inschrijving in de peuterklas of het eerste kleuterklasje is vaak de enige garantie op een gewaarborgde schoolloopbaan in de onderwijsinstelling voor basisonderwijs naar keuze. Bezwaren aangaande het secundair onderwijs houden nog vaak verband met uitgesloten leerlingen en vragen tot inschrijving in de loop van het schooljaar; een volverklaring van de richting en een weigering op grond van pedagogische overwegingen springen daarbij in het oog. Wat dit laatste betreft, is de Commissie inzake Leerlingenrechten tijdens de in dit verslag behandelde werkingsjaren niet geconfronteerd met een zaak waarbij binnen het LOP afspraken omtrent in het secundair onderwijs weggezonden leerlingen zijn gemaakt.

De problematiek inzake de doorverwijzingen op grond van thuistaal is, door een tussenkomst van de Vlaamse decreetgever, vanaf het schooljaar 2006-2007 en dus voor het grootste gedeelte van dit werkingsverslag definitief naar de coulissen verwezen. Echter, de inschrijving onder ontbindende voorwaarde op grond van bijzondere leernoden van de betrokken leerling zorgt voor een nieuwe adviespraktijk; dienaangaande kan worden opgemerkt dat de Commissie inzake Leerlingenrechten vooral het formele aspect – i.e. de gevolgde procedure – nagaat, aangezien de discretionaire bevoegdheid om de leernoden van de leerling en de draagkracht van de school te beoordelen op de eerste plaats bij het schoolbestuur of de inrichtende macht rust.

Als gevolg van ontslag en onverenigbaarheden van bepaalde commissieleden werd de Commissie inzake Leerlingenrechten voor problemen op het vlak van haar samenstelling geplaatst. Bij ministerieel besluit is tot een nieuwe samenstelling besloten en mag worden verhoopt dat met ingang van het zesde werkingsjaar in voltallige zittingen op de ingeslagen weg wordt voortgegaan en even overwogen adviezen zullen worden verstrekt.

Prof. Dr. Ludo M. Veny
Voorzitter

Deel I Omtrent de Commissie inzake Leerlingenrechten	5
I.0. Vooraf.....	5
I.1. Samenstelling van de Commissie inzake Leerlingenrechten	5
I.2. Formele voorschriften en procedure.....	6
I.2.1. Ontvankelijkheid van klachten	6
I.2.2. Termijnen	6
I.2.2.1. Termijn van ontvankelijkheid.....	6
I.2.2.2. Termijn van behandeling.....	7
I.2.3. Wraking	7
I.2.4. Aanwezigheid van partijen en vertegenwoordiging.....	8
I.2.4.1. Werkjaar 2006.....	8
I.2.4.2. Werkjaar 2007.....	8
I.2.5. Onderzoeksmaatregelen	8
I.2.6. Beraadslaging, stemming en beslissing	9
I.2.7 Enkele statistische gegevens	10
I.2.7.1. Werkjaar 2006.....	10
I.2.7.2. Werkjaar 2007.....	10
I.2.8. Communicatie met partijen en interne communicatie met de administratie	11
I.2.9. Draagwijdte van de bevoegdheid van de Commissie	11
I.2.10. Voorstellen tot sanctionering	12
I.2.11. Aard van de beroepsmogelijkheid bij de Commissie.	12
I.2.12. Beroepsmogelijkheid tegen de beslissingen van de Commissie	13
Deel II Enkele statistische gegevens inzake de aard van de klachten bij de Commissie inzake Leerlingenrechten gedurende het werkingsjaar 2006 en 2007	14
II.1. Evolutie van de klachten over de werkingsjaren 2004-2005-2006-2007.....	15
II.2. Aantal klachten per onderwijsniveau	16
II.3. Aantal klachten per onderwijsnet.....	16
II.4. Aantal klachten per provincie	17
Deel III Becommentarieerd overzicht en analyse van de beslissingen van de Commissie inzake Leerlingenrechten	19
III.1. De ontvankelijkheid van de verzoekschriften.....	19
III.1.1. Belanghebbende	19
III.2. Recht op inschrijving.....	20
III.2.1. Regelgeving	20
III.2.2. Autonomie betreffende het inschrijvingsbeleid	20
III.2.3. Gewaarborgde voortzetting van de schoolloopbaan?.....	21
III.2.4. Uitdrukkelijke vraag tot inschrijving, telefonische inschrijving en instemming met het schoolreglement en pedagogisch project	22
III.2.5. (Rechts)waarde van een oriënteringsattest	23
III.3. Het vervullen van de toelatingsvoorwaarden	23
III.4. Redenen van weigering	24
III.4.1. Materiële omstandigheden die volgens de inrichtende macht de veiligheid van de leerlingen in het gedrang kunnen brengen	25
III.4.2. De betrokken leerling werd het vorige of daaraan voorafgaande schooljaar definitief uitgesloten	26
III.4.3. Inschrijving onder opschortende / ontbindende voorwaarde	26
III.5. Motivering	26

III.5.1. Afdoende motivering.....	26
III.5.2. Betekening van de weigeringsbeslissing	27
Deel IV Conclusies en aanbevelingen	28

Deel I Omtrent de Commissie inzake Leerlingenrechten

I.0. Vooraf

Het jaar 2006 was een belangrijk overgangsjaar inzake de regelgeving met betrekking tot inschrijvingsrecht in het leerplichtonderwijs. Met het decreet van 15 juli 2005 werd het inschrijvingsbeleid van het decreet betreffende gelijke onderwijskansen-I op verschillende punten – zelfs aanzienlijk - gewijzigd. De wijzigingen gingen van kracht vanaf de inschrijvingen die betrekking hadden op het schooljaar 2006-2007. Bij de Commissie inzake Leerlingenrechten werden in het jaar 2006 aldus klachten behandeld, zowel gesteund op de oude regelgeving als op de nieuwe regelgeving. Zo is vanaf het schooljaar 2006-2007 geen 'doorverwijzing' meer mogelijk. De Commissie heeft derhalve geen bevoegdheid meer om klachten i.v.m. doorverwijzingen te behandelen. Te beklemtonen valt dat er in de adviespraktijk van de Commissie in het jaar 2006 geen enkele klacht in verband met doorverwijzing behandeld werd, ook geen die betrekking had op het schooljaar 2005-2006.

I.1. Samenstelling van de Commissie inzake Leerlingenrechten

De samenstelling van de Commissie inzake Leerlingenrechten wordt geregeld in het ministerieel besluit dd 4 maart 2003 houdende de aanstelling van de voorzitter en de leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten. De samenstelling van de Commissie is sinds haar oprichting onveranderd. Voor de samenstelling kan worden verwezen naar de website: <http://www.ond.vlaanderen.be/leerlingenrechtencommissie/MB-aanstelling-leden.htm>.

Artikel 5 van het besluit van de Vlaamse regering van 27 september 2002 betreffende de Commissie inzake Leerlingenrechten bepaalt dat een zitting rechtsgeldig is ingeval de voorzitter aanwezig is, evenals ten minste één lid van elk van de drie categorieën bedoeld in artikel IV.7 §1, derde, vierde en vijfde lid van het decreet, te weten a) onderwijsregelgeving en het ruime onderwijsveld, b) kinderrechtenbescherming en c) grondwettelijk en administratief recht)

Dit weinig flexibele systeem van plaatsvervangers had in de werkjaren 2006 en 2007 tot gevolg dat de Commissie meermaals in een niet-rechtsgeldige samenstelling moest zetelen. Opdat een zitting om die reden niet zou moeten worden verdaagd, wat geenszins in het belang van de betrokken partijen is en allermint een snelle rechtszekerheid ten goed komt, wijst in dat geval de voorzitter op de onregelmatige samenstelling van de Commissie en vraagt uitdrukkelijk of beide partijen geen bezwaar hebben de zitting en de 'uitspraak' in die samenstelling te laten plaatsvinden.

Het decreet betreffende gelijke onderwijskansen voegt bij decreet van 23 augustus 2007 twee bijkomende elementen toe als onverenigbaarheden met het bestuurlijke lidmaatschap van de Commissie:

- afgevaardigden van het Gemeenschapsonderwijs of personeel van de diensten van het gemeenschapsonderwijs of leden van de representatieve verenigingen van inrichtende machten van het gesubsidieerd onderwijs, van een inrichtende macht of schoolbestuur, van een centrum voor leerlingenbegeleiding, het hoger onderwijs uitgezonderd;
- de functie van kabinetslid bij een minister van de federale regering, van de Vlaamse Regering of van de Brusselse Gewestregering;

Als gevolg van deze wijziging konden twee effectieve commissieleden niet langer deelnemen aan de zittingen. Hun plaats werd vanaf september 2007 ingenomen door hun

plaatsvervangers. Het ministeriële besluit houdende aanstelling van de voorzitter en de leden van de Commissie zal in de nabije toekomst worden aangepast en aangevuld met nieuwe effectieve en plaatsvervangende leden.

De reden voor de 'afwezigheid' van bepaalde leden houdt verband met 'nieuwe' onverenigbaarheden, een nieuwe beroepsoriëntatie, etc. In Onderwijsdecreet XVII tenslotte zal een nieuwe samenstelling worden opgenomen.

I.2. Formele voorschriften en procedure

I.2.1. Ontvankelijkheid van klachten

Met het oog op de laagdrempeligheid voor het indienen van de klachten stelt het huishoudelijk reglement van de Commissie inzake Leerlingenrechten minimale vereisten voorop opdat een schrijven als een klacht zou kunnen worden gekwalificeerd.

De klacht moet schriftelijk, gedagtekend en ondertekend worden ingediend; ze moet tevens de identiteit en het adres van de verzoekende partij, de identiteit en het adres van de geweigerde leerling(en) en de identiteit en het adres van de verwerende partij of een afschrift van de bestreden beslissing van de inrichtende macht of het schoolbestuur bevatten.

Overeenkomstig het huishoudelijk reglement neemt het secretariaat bij het ontbreken van één van de voormelde gegevens in de klacht, contact op met de verzoekende partij. Om de niet-ontvankelijkheid van klachten tot een minimum te herleiden, is eveneens de bestuurspraktijk gegroeid dat het secretariaat van de Commissie overgaat tot het opvragen van bijkomende stukken bij een "onvolledige" klacht.

In dit vierde en vijfde werkjaar werd het secretariaat van de Commissie inzake Leerlingenrechten nog nauwelijks geconfronteerd met onvolledige klachten, maar wel met talrijke telefonische én schriftelijke vragen om uitleg waarvan het niet altijd duidelijk was of de vraagstellers daaraan een klacht wensten te verbinden.

I.2.2. Termijnen

I.2.2.1. Termijn van ontvankelijkheid

Opdat een klacht bij de Commissie inzake Leerlingenrechten - wat de termijn betreft - ontvankelijk zou worden ingesteld, moet zij ten laatste 30 kalenderdagen na de vaststelling van de betwiste feiten worden ingediend; die termijn is een vervaltermijn en kan niet worden gestuit, noch worden geschorst. Een vaste adviespraktijk van de Commissie stelt dat de termijn om een klacht of om een beroep in te stellen – ook al is die wettelijk bepaald – enkel begint te lopen indien de volledige beroepsprocedure bij de betekening van de bestreden beslissing expliciet aan de betrokkenen werd meegedeeld; in casu vermeldt de beslissing of het begeleidend schrijven de instantie waar beroep kan worden ingesteld, de termijn waarbinnen het beroep moet worden ingesteld en de wijze waarop dit moet geschieden. De Commissie inzake Leerlingenrechten steunt zich voor die zienswijze op het Vlaamse Openbaarheiddecreet van 26 maart 2004. Het (institutionele) toepassingsgebied van dat decreet spreekt thans over 'bestuursinstanties' en niet langer over 'administratieve overheid'; zodoende geldt de adviespraktijk met betrekking tot de aanvang van de beroepstermijn en de ontvankelijkheid *ratione temporis* van klachten tegen weigeringsbeslissingen eveneens voor de beslissingen van vrije schoolbesturen en inrichtende machten.

De Commissie inzake Leerlingenrechten raadt de inrichtende machten en de schoolbesturen derhalve aan de beroepstermijn en de beroepsinstantie steeds uitdrukkelijk te vermelden op de weigeringsformulieren, teneinde te vermijden dat de klachten te ver in de tijd na de betwiste feiten aanhangig zouden gemaakt worden en toch behandeld zouden moeten worden.

A fortiori kan bij ontstentenis van enige schriftelijke weigeringsbeslissing een klacht laattijdig worden ingediend.

I.2.2.2. Termijn van behandeling

In 2006 kwam de Commissie gemiddeld 20 kalenderdagen nadat de klacht werd ingediend, tot een uitspraak. In 2007 waren dit gemiddeld 38 kalenderdagen; de decretaal opgelegde termijn van orde van 5 dagen waarbinnen klachten inzake - voorheen ook doorverwijzing of - weigering moeten worden afgehandeld, wordt derhalve niet gehaald. De redenen die hiervoor kunnen worden aangehaald, zijn verschillend :

- ouders wensen uitdrukkelijk zelf aanwezig te zijn, vragen zodoende voldoende tijd om hun werkgever van hun afwezigheid tijdig te kunnen inlichten en zijn bijgevolg vragende partij om enig uitstel en desgevallend – voor zover mogelijk – bij voorkeur de zittingen buiten de kantooruren vast te stellen;
- directies en vertegenwoordigers van inrichtende machten vragen voldoende tijd om hun verweer te kunnen voorbereiden en vragen met aandrang verlofperiodes (schoolvakanties) te respecteren;
- er moet rekening worden gehouden met de agenda van de commissieleden en inzonderheid met die van de voorzitter;
- een aantal beslissingen kan pas genomen worden na twee beraadslagingen, dit ten gevolge van bijkomende onderzoeksmaatregelen, het overleggen van bijkomende stukken bij een onvolledig aan de Commissie overgemaakt inschrijvingsdossier,

De Commissie inzake Leerlingenrechten is ervan overtuigd dat alle klachten zo snel mogelijk door haar worden beslecht. Er moet volgens de Commissie wel een onderscheid worden gemaakt tussen die gevallen waarbij a) het recht op onderwijs acuut miskend is en de uitspraak van de commissie een doorbraak zou kunnen betekenen voor de erkenning van het recht op onderwijs van de leerling en b) het recht op onderwijs op het moment van de behandeling van de klacht nog gewaarborgd is (bv. een klacht over een weigering voor het volgende schooljaar of ingeval na een weigering een inschrijving in een andere school is gerealiseerd).

De termijn waarbinnen de klachten moeten worden behandeld is niet voorgeschreven op straffe van verval, en wordt dus beschouwd als een termijn van orde. Aldus tast de overschrijding ervan de rechtsgeldigheid van de beslissing niet aan en moet aan de beslissing de nodige uitvoering worden gegeven.

I.2.3. Wraking

Hoofdstuk IV van het huishoudelijk reglement van de Commissie inzake Leerlingenrechten bepaalt dat - bij toepassing van de artikelen 828 en 829, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek - de leden en de voorzitter van de Commissie door de partijen en door het betrokken Lokaal Overlegplatform gewraakt kunnen worden; een lid dat weet heeft van een reden tot zijn eigen wraking, moet zich uit eigen beweging van de zaak onthouden.

In de loop van het vierde werkjaar hebben er geen wrakingen plaatsgevonden noch op vraag van de partijen noch op vraag van het LOP; evenmin heeft een lid zich op eigen initiatief van een zaak onttrokken.

I.2.4. Aanwezigheid van partijen en vertegenwoordiging

I.2.4.1. Werkjaar 2006

In 2006 zijn 10 zittingen georganiseerd, waarop 42 klachten werden behandeld¹.

Bij 16 klachten kon de verzoekende partij de zitting niet bijwonen.

In 1 zaak werden de ouders bijgestaan door een advocaat, terwijl in 20 dossiers de ouders zich lieten bijstaan of vertegenwoordigen door een belangenorganisatie.

In 10 zaken was de verwerende partij niet aanwezig; in die gevallen stuurden de betrokken scholen meestal een schriftelijk verweer in.

De directeurs van scholen zijn in de meeste zaken zelf aanwezig en worden soms bijgestaan door een lid van de inrichtende macht of het schoolbestuur, of door een ander personeelslid.

In geen enkel dossier lieten scholen die als verwerende partij in een zaak werden opgeroepen, zich op de zitting bijstaan of vertegenwoordigen door een advocaat;

De Commissie was in 3 zaken niet regelmatig samengesteld (2006/08, 2006/09, 2006/10); er wordt dan gehandeld zoals beschreven supra onder "I.1. Samenstelling van de Commissie inzake Leerlingenrechten".

I.2.4.2. Werkjaar 2007

In 2007 zijn 10 zittingen georganiseerd, waarop 41 klachten werden behandeld².

Bij 22 klachten kon de verzoekende partij de zitting niet bijwonen (17 daarvan betreffen de klachten tegen eenzelfde school, waar de ouders zich lieten vertegenwoordigen door andere ouders).

In 4 zaken werden de ouders bijgestaan of vertegenwoordigd door een belangenorganisatie, maar in geen enkele zaak door een advocaat.

In 4 zaken was de verwerende partij niet aanwezig; in 2 zaken had dit als oorzaak dat de leerling ondertussen was ingeschreven.

In enkele zaken liet de directeur zich bijstaan door de directeur van de scholengemeenschap of een vertegenwoordiger van het stadsbestuur. In 1 zaak werd de directeur bijgestaan door de juridische dienst van de onderwijskoepel.

De Commissie was in 5 zaken niet regelmatig samengesteld (2007/05, 2007/06, 2007/07, 2007/42, 2007/46); er wordt dan gehandeld zoals beschreven supra onder "I.1. Samenstelling van de Commissie inzake Leerlingenrechten".

I.2.5. Onderzoeksmatregelen

In het werkjaar 2006 werd tweemaal overgegaan tot het nemen van bijkomende onderzoeksmatregelen. Het betrof enerzijds het opvragen van bijkomende informatie over het tijdstip van ontvangst van een weigeringsdocument (2006/03) en, anderzijds, het opvragen van bijkomende informatie over de leerling bij de betrokken Centra voor

¹ In totaal ontving de Commissie inzake Leerlingenrechten 46 klachten in 2006, waarvan er 4 werden ingetrokken.

² De Commissie inzake Leerlingenrechten ontving 47 klachten in 2007, waarvan er 6 werden ingetrokken.

Leerlingenbegeleiding (2006/32). In januari 2007 werd deze zaak in beraad gehouden omdat de precieze leernoden van de leerling onduidelijk zijn (2006/32bis).

In 2006 werd in geen enkele zaak opdracht gegeven aan de verificatiediensten om de regelmatigheid van het inschrijvingsregister na te gaan.

In 2007 gebeurde dit wel. De Commissie wenste eerst de noodzakelijke informatie, zijnde het *inschrijvingsregister*, bij de *verificatiediensten* op te vragen vooraleer tot een uitspraak te komen (2007/03, 2007/04 en 2007/43).

Het GOK-decreet biedt de mogelijkheid aan elke belanghebbende om klacht tegen de weigering tot inschrijving van een leerling in te dienen. Dit impliceert civielrechtelijk nog niet dat elkeen de inschrijving van een leerling in een schoolinstelling kan vragen; derhalve, alvorens over de gegrondheid van de klacht te kunnen oordelen, waren bijkomende onderzoeksmaatregelen nodig om uit te maken of de vragende partij daadwerkelijk het *ouderlijk gezag* uitoefende over de leerling in kwestie (2007/33). Dit bleek het geval te zijn waardoor de Commissie de zaak ontvankelijk achtte.

I.2.6. Beraadslaging, stemming en beslissing

In alle zaken die in het vierde werkjaar door de Commissie werden behandeld, heeft de Commissie inzake Leerlingenrechten de beslissingen met eenparigheid - en aldus in consensus - van stemmen genomen.

In geen enkel geval was een stemming noodzakelijk om een meerderheidsstandpunt te bepalen.

In 2007 werden alle beslissingen, behalve één, met eenparigheid van stemmen genomen; de beslissing 2007/37 werd met vier stemmen tegen één genomen wat als een precedent in de adviespraktijk kan worden aangestipt.

Een zitting werd tijdelijk geschorst door de voorzitter (2006/19bis); de verwerende partij bekloeg zich over de te korte oproepingstermijn en de te beperkte periode om de verdediging voor te bereiden. De verwerende partij verzocht de voorzitter dat de verzoekende partij de motivering voor weigering die de school hanteerde niet zou gebruiken aangezien zij hierover vóór de zitting beschikte en mogelijks op een niet-regelmatige wijze hiervan in het bezit was geraakt. De verwerende partij vermoedde dat de verzoekende partij zich daardoor beter had kunnen voorbereiden op de zaak. In besloten vergadering besliste de Commissie dit stuk toch te laten gebruiken door de verzoekende partij aangezien ze op rechtmatige wijze in het bezit was geraakt van de motivering tot weigering: het werd immers door een vertegenwoordiger van het schoolbestuur aan de ouders toegezonden.

Tijdens een zitting omtrent weigering op grond van draagkracht voor een kind met een attest BuO type 1 verschijnen de verzoekende en de verwerende partij niet. De LOP-deskundige verklaart ter zitting dat de moeder afstand wil doen van de klacht en heeft hem daartoe schriftelijke volmacht gegeven (2006/19ter). De klacht is ontvankelijk maar wegens afstand van geding doet de Commissie inzake Leerlingenrechten geen uitspraak over de al dan niet terechte weigering van die leerling in de school van de verwerende partij.

Een zaak wordt uitgesteld wegens onduidelijkheid over het ogenblik van betekening van de weigeringsbeslissing. Op een latere zitting verschijnen de partijen echter niet. De verzoekende partij heeft nog steeds geen weigeringsdocument ontvangen maar meldt in haar brief dat zij geen klacht tegen de school wil indienen maar een uitzonderingsmaatregel wil aangezien zij recentelijk verhuisd zijn. De Commissie oordeelt dat de klacht ontvankelijk maar zonder voorwerp is (2006/03).

Op een hoorzitting blijkt dat de ouders niet langer de intentie hebben hun zoon verder school te laten lopen in de school waartegen ze klacht indienen (2007/45); het kind is inmiddels ingeschreven in een andere school. De Commissie gaat er bijgevolg van uit dat de klacht tegen de impliciete weigeringsbeslissing en tevens de vraag naar inschrijving van het kind in de school van de verwerende partij geacht wordt stilzwijgend te zijn ingetrokken.

Bij één zaak (2007/47) wordt de beslissing van de Commissie inzake Leerlingenrechten in beraad gehouden. Gezien de stand van de procedure op het ogenblik van de zitting, en alvorens over de gegrondheid van de klacht te oordelen, vroeg de Commissie inzake Leerlingenrechten aan de betrokken partijen om dringend overleg te plegen. Dit overleg, waarbij het CLB en de school die de leerling uitgesloten had moesten worden betrokken, moest binnen de 10 dagen plaatsvinden en de verwerende partij in staat stellen op grond van voldoende gegevens met kennis van zaken te beschikken om al dan niet tot inschrijving over te gaan. De verwerende partij moest de Commissie inzake Leerlingenrechten ten laatste op een vastgelegde datum op de hoogte te brengen van het resultaat van dit overleg. Bij de volgende zitting van de Commissie inzake Leerlingenrechten werd de zaak hernomen, (2007/47bis) maar intussen was de leerling ingeschreven en de klacht was zodoende zonder voorwerp geworden.

I.2.7 Enkele statistische gegevens

I.2.7.1. Werkjaar 2006

Met betrekking tot het secundair beoordeelde de Commissie inzake Leerlingenrechten de ontvangelijke klachten als volgt:

- 8 klachten waren gegrond (2006-2, 2006-4, 2006-6, 2006-8, 2006-10, 2006-12, 2006-18, 2006-30);
- 2 klachten waren ongegrond (2006-22, 2006-23);
- 4 klachten waren zonder voorwerp, voor 2 klachten werd ter zitting afstand van de klacht gedaan (2006-17, 2006-17bis), voor 2 klachten was er reeds voorafgaand aan de zitting een inschrijving gerealiseerd;

Met betrekking tot het basisonderwijs:

- 12 klachten waren gegrond (2006/05, 2006/05bis, 2006/07, 2006/09, 2006/25, 2006/25bis, 2006/26, 2006/27, 2006/27bis, 2006/27ter, 2006/27quater, 2006/29);
- 1 klacht was ongegrond (2006/19bis);
- 11 klachten waren zonder voorwerp (2006/01, 2006/03bis, 2006/13, 2006/13bis, 2006/13ter, 2006/13quat, 2006/14, 2006/14bis, 2006/14ter, 2006/15, 2006/15bis);
- bij 1 klacht (2006/19ter) was er afstand van geding (de verzoekende partij wenste haar kind niet meer in te schrijven in de betreffende school);
- 1 klacht (2006/03) werd uitgesteld wegens onderzoeksmaatregelen.

I.2.7.2. Werkjaar 2007

Met betrekking tot het secundair beoordeelde de Commissie inzake Leerlingenrechten de ontvangelijke klachten als volgt:

- 6 klachten waren gegrond (2007/02, 2007/07, 2007/34, 2007/37, 2007/39, 2007/46);
- 1 klacht was ongegrond (2007/42);
- 3 klachten waren zonder voorwerp (2007/10, 2007/39bis, 2007/47bis);
- Bij 1 klacht was er afstand van geding.

Met betrekking tot het basisonderwijs:

- 9 klachten waren gegrond (2007/03bis, 2007/04/bis, 2007/28, 2007/29, 2007/30, 2007/31, 2007/32, 2007/35, 2007/48bis);
- Bij 1 klacht was er afstand van geding (2007/45).

I.2.8. Communicatie met partijen en interne communicatie met de administratie

Indien een klacht bij de Commissie inzake Leerlingenrechten aanhangig wordt gemaakt, worden de partijen bij aangetekend schrijven uitgenodigd. Op grond van de ervaring uit vorige werkjaren dat aangetekende zendingen niet altijd werden afgehaald, wordt de verzoekende partij steeds uitgenodigd, zowel aangetekend als met een gewone zending.

Zij ontvangen naast die uitnodiging eveneens een afschrift van het huishoudelijk reglement én de samenstelling van de Commissie inzake Leerlingenrechten. Op de website zijn ook het huishoudelijk reglement, de samenstelling van de Commissie en de datum van de volgende zitting terug te vinden. Indien nodig brengt het secretariaat de partijen telefonisch op de hoogte van de datum van de zitting van zodra die door de Commissie is vastgesteld. De deskundige van het betrokken LOP wordt systematisch uitgenodigd op de zitting. Beslissingen inzake klachten m.b.t. weigeringen worden aan beide partijen aangetekend bezorgd.

De ambtenaren die meewerken aan het beleidsvoorbereidende werk in verband met gelijke onderwijskansen van het Departement Onderwijs worden systematisch uitgenodigd en nemen soms aan de openbare zittingen deel; de beraadslaging geschiedt uiteraard met gesloten deuren en bij afwezigheid van de personeelsleden van de voormelde administraties.

Op de website van de Commissie inzake Leerlingenrechten (<http://www.ond.vlaanderen.be/leerlingenrechtencommissie/>) wordt voorafgaand elke zitting aangekondigd en worden alle uitspraken integraal – weliswaar geanonimiseerd, i.e. zonder vermelding van de namen van de betrokken partijen – bekendgemaakt.

I.2.9. Draagwijdte van de bevoegdheid van de Commissie

De Commissie inzake Leerlingenrechten heeft als bevoegdheid de gegrondheid van weigeringen tot inschrijving en, tot het schooljaar 2005-2006, van doorverwijzingen na te gaan.

Een beslissing van de Commissie heeft de volgende gevolgen voor betrokkenen:

- een *ongegegrondverklaring van een doorverwijzing* heeft tot gevolg dat die leerling niet mag worden uitgeschreven en in die doorverwijzende instelling kan blijven schoollopen (artikel V.1);
- een *gegrondverklaring van een doorverwijzing* heeft tot gevolg dat die leerling uit de doorverwijzende school uitgeschreven wordt op het moment van de inschrijving in een nieuwe school en uiterlijk één maand - vakantieperioden niet inbegrepen - na de betekening van de uitspraak van de Commissie inzake Leerlingenrechten (zie eveneens artikel V.1). Bij een bevestiging van de gegrondheid van een door het schoolbestuur/inrichtende macht in het vooruitzicht gestelde doorverwijzing doet de betekening van de uitspraak van de Commissie inzake Leerlingenrechten de termijn lopen die een uitschrijving mogelijk maakt;
- een *ongegegrondverklaring van de weigering* heeft tot gevolg dat zij na de uitspraak geacht wordt niet meer te bestaan, en dat de leerling en de ouders zich opnieuw kunnen aanbieden om een inschrijving in die school te bekomen. Een *ongegegrondverklaring van een weigering* heeft niet automatisch een inschrijving tot gevolg. De Commissie inzake Leerlingenrechten

kan zich immers niet in de plaats stellen van de school, maar geeft *bij wijze van advies* enkel aan dat de genomen beslissing in strijd is met het Gelijke Onderwijskansendecreet. De ouder(s) van een leerling en/of de leerling zelf moeten zich bijgevolg opnieuw aanbieden bij de weigerende school met een uitdrukkelijke en herhaalde vraag tot inschrijving. Het recht op inschrijving moet bij dit nieuwe verzoek rekening houden met de situatie op school (aantal inschrijvingen, inschrijvingsregister) zoals die gold op het moment van de eerste aanbieding van betrokkene; een nieuwe weigering kan derhalve geen rechtsgrond vinden in de 'veiligheidsnorm' voor zover de maximumcapaciteit bij de tweede aanvraag - na een voor de onderwijsgebruiker gunstige beslissing van de Commissie - zou worden overschreden indien die weigeringsreden bij het eerste verzoek tot inschrijving niet reeds door het schoolbestuur of de inrichtende macht kon worden ingeroepen;

- een *gegrondverklaring van de weigering* heeft tot gevolg dat de leerling in die school geweigerd blijft. Bij een *gegrondverklaring van een weigering* bestendigt de Commissie inzake Leerlingenrechten de beslissing van de inrichtende macht of het schoolbestuur, en heeft het LOP de decretale opdracht de leerling bij te staan bij het zoeken naar een andere school.

De Commissie doet geen uitspraak over de maximumcapaciteit per klas, maar oordeelt over de consequente toepassing van de norm. Als de school het inschrijvings- en aanmeldingsregister niet op een behoorlijke wijze bijhoudt en dat, na controle door de verificatiediensten, blijkt dat een andere leerling in dit register werd ingeschreven nadat de vragende partij in het register diende opgenomen te zijn, meent de Commissie dat een dergelijke werkwijze de chronologie van het zich aanbieden op een school met het oog op inschrijving miskent (2007/04 bis).

Een aantal ouders betwisten de niet naleving van bepaalde decretale en wettelijke procedurele verplichtingen van een gemeentelijk schoolbestuur en klagen over de onwettigheid van een beslissing die de gemeenteraad genomen heeft, namelijk verplichte herinschrijvingen van kleuteronderwijs naar lager onderwijs. Deze klacht is veeleer tegen die gemeenteraadsbeslissing en niet tegen een weigeringsbeslissing tot inschrijving gericht (2007/11 t.e.m. 2007/27). In deze rijst de vraag of de klacht *ratione materiae* ontvankelijk is, met andere woorden tegen een aanvechtbare rechtshandeling is ingesteld. De kinderen werden reeds ingeschreven in een vestigingsplaats van keuze zonder zich te hoeven herinschrijven waardoor de verzoekende partijen geen persoonlijk belang kunnen aantonen. Deze klacht is niet ontvankelijk.

I.2.10. Voorstellen tot sanctionering

De Commissie inzake Leerlingenrechten heeft in dit vierde werkjaar één advies aan de Vlaamse regering geformuleerd over het terugvorderen of inhouden van een bedrag op de werkmiddelen van de school. (2005/51quater) Het betreft een dossier dat in 2005 ingediend werd, maar het voorstel tot sanctionering dateert van de zitting van 28 maart 2006. De Vlaamse minister van Onderwijs heeft het advies van de Commissie inzake Leerlingenrechten om de school werkmiddelen terug te vorderen of in te houden niet gevolgd.

I.2.11. Aard van de beroepsmogelijkheid bij de Commissie.

Een moeder dient bij de Commissie klacht in tegen een genomen beslissing (2007/33 bis); een dergelijk schrijven vat de Commissie op als een willig bestuurlijk beroep tegen de genomen beslissing. Het GOK-decreet kent geen (georganiseerd) bestuurlijk beroep tegen commissiebeslissingen. Toch meent de Commissie dat krachtens een algemeen

rechtsbeginsel een persoon, ook bij ontstentenis van enige normatieve tekst, steeds kan opkomen tegen een beslissing van een orgaan van actief bestuur met het oog op de herziening van die beslissing door datzelfde orgaan van actief bestuur (A. MAST, J. DUJARDIN, M. VAN DAMME en J. VANDE LANOTTE, *Overzicht van het Belgisch administratief recht*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2006, nr. 820, 741). Het bestuurlijk willig beroep wordt naar de vorm en binnen de termijn regelmatig ingesteld, maar aangezien de vragende partij geen nieuwe overtuigende elementen aanbracht, was de Commissie van oordeel dat de beslissing 2007/33bis niet moest worden herzien (2007/33ter).

I.2.12. Beroepsmogelijkheid tegen de beslissingen van de Commissie

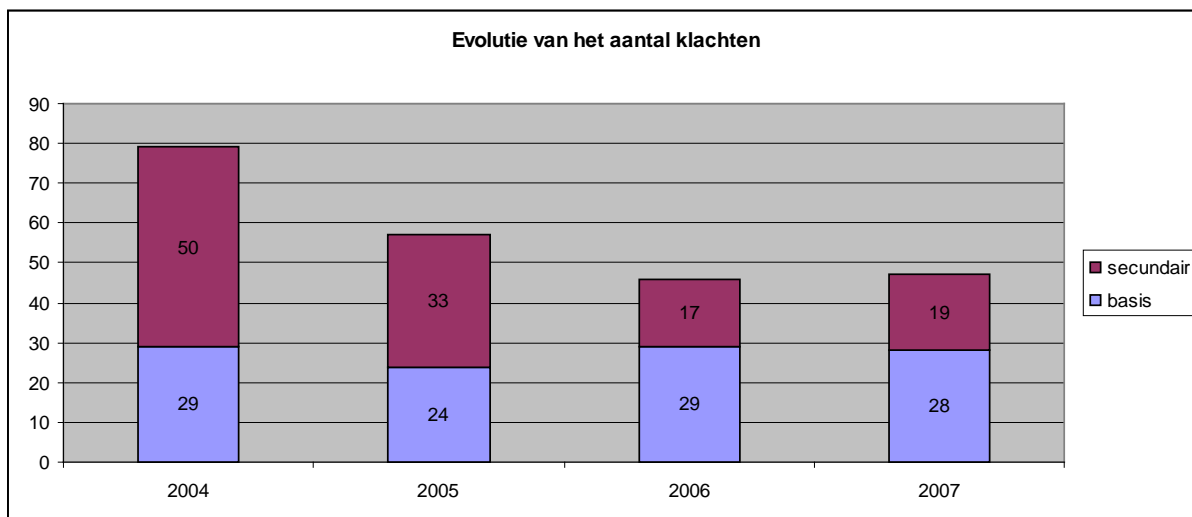
De beslissingen van de Commissie inzake Leerlingenrechten zijn niet aanvechtbaar voor de Raad van State (RvSt, Lefebvre, nr. 130.168 van 6 april 2004).

Deel II Enkele statistische gegevens inzake de aard van de klachten bij de Commissie inzake Leerlingenrechten gedurende het werkingsjaar 2006 en 2007

Om onderstaande gegevens correct te kunnen interpreteren, moet er rekening worden gehouden met de volgende vaststellingen:

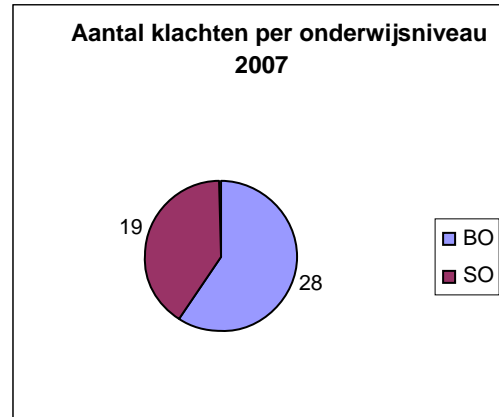
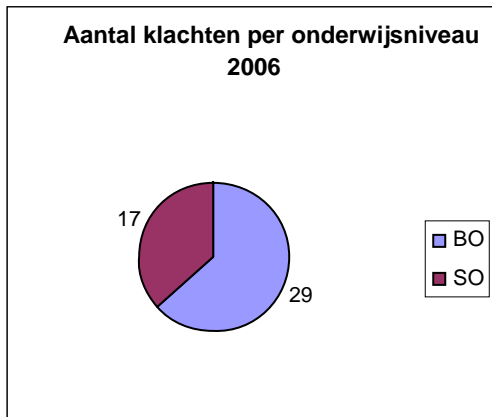
- In 2006 werd in Antwerpen door één organisatie klacht ingediend voor 7 kinderen die geweigerd werden in één school (BO van het gesubsidieerd officieel onderwijs).
- In 2007 werden in Vlaams-Brabant 22 klachten ingediend tegen eenzelfde school (BO van het gesubsidieerd officieel onderwijs).
- Doorverwijzingen op grond van taal zijn sedert het schooljaar 2006-2007 niet meer mogelijk. In de plaats ervan heeft de Vlaamse decreetgever de “inschrijving onder ontbindende voorwaarde op grond van draagkracht” ingevoerd. In 2006 werden er in het basisonderwijs 6 klachten dienaangaande behandeld, in het secundair 2 klachten. Bij 3 daarvan riep de school het criterium draagkracht in, omdat het kinderen van Roma-zigeuners waren. In 2007 werden in het basisonderwijs 1 en in het secundair 5 klachten behandeld.

II.1. Evolutie van de klachten over de werkingsjaren 2004-2005-2006-2007

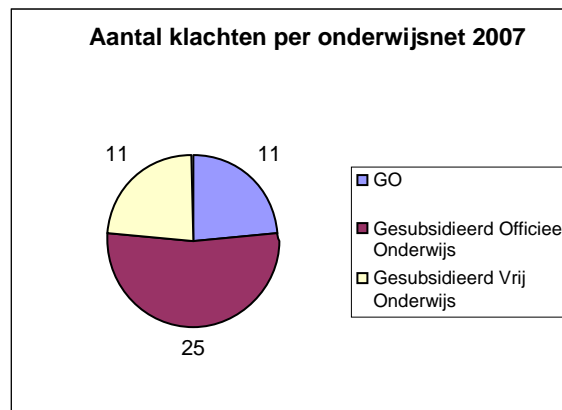
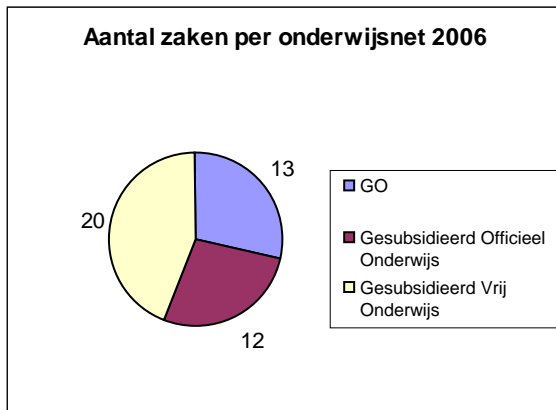

Beslissing		2004		2005		2006		2007	
		BO	SO	BO	SO	BO	SO	BO	SO
ontvankelijke klachten	klacht inzake weigering is gegrond	12	28	8	17	12	8	9	6
	klacht inzake weigering is ongegrond	0	3	2	0	1	2		1
	klacht inzake doorverwijzing is gegrond	4	1	4	0	0	0		
	klacht inzake doorverwijzing is ongegrond	3	0	1	0	0	0		
	klacht zonder voorwerp	6	7	2	3	11	4		3
	afstand van geding					1		1	1
	<i>uitgesteld wegens onderzoeksmaatregelen</i>					1			1
onontvankelijke klachten		0	1	2	1	2	0	18	2
ingetrokken klachten		4	10	5	12	1	3		6
totaal		29	50	24	33	29	17	28	19
		79		57		46		47	

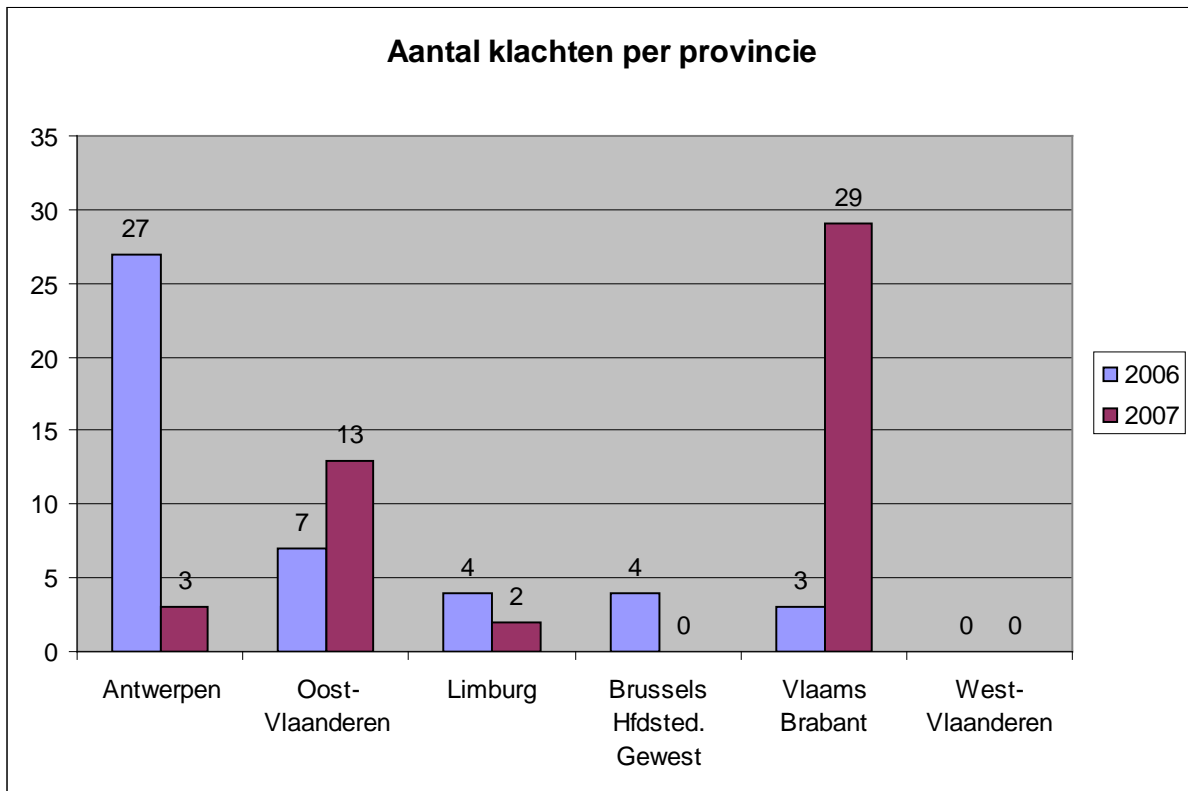
II.2. Aantal klachten per onderwijsniveau

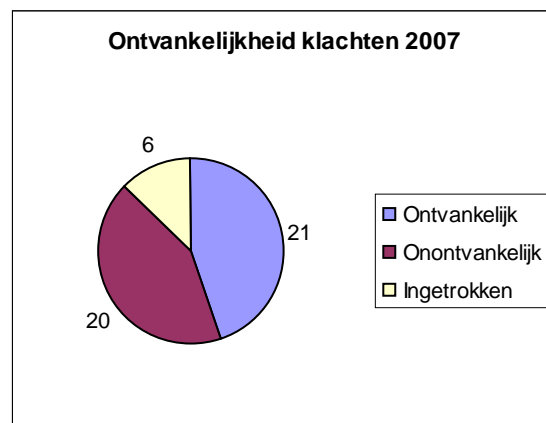
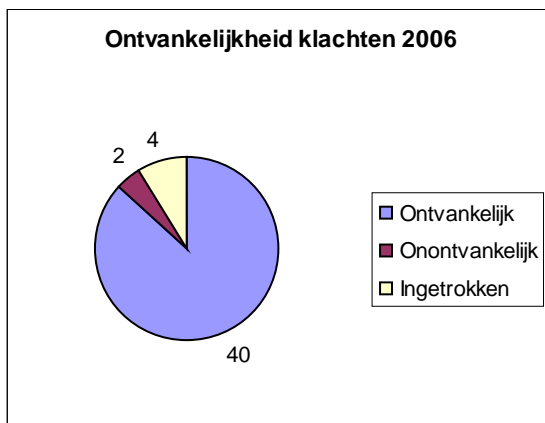
II.3. Aantal klachten per onderwijsnet

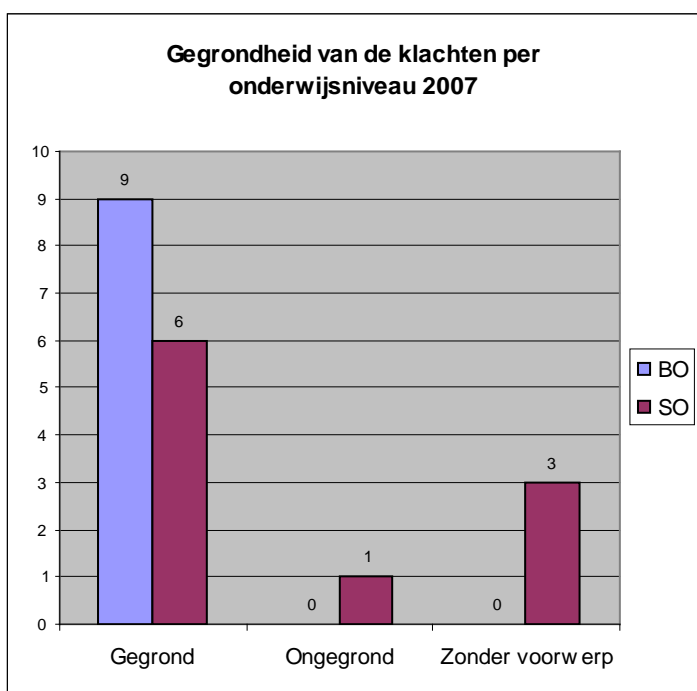
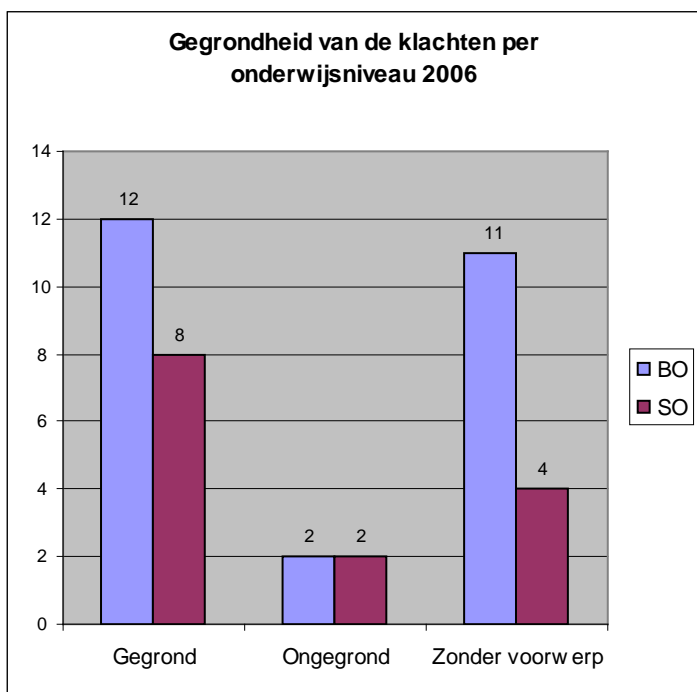
II.4. Aantal klachten per provincie

II.5. Ontvankelijkheid van de klachten

II.6. Gegrondheid van de klachten per onderwijsniveau

Deel III Becommentarieerd overzicht en analyse van de beslissingen van de Commissie inzake Leerlingenrechten

In dit deel worden de beslissingen van de Commissie inzake Leerlingenrechten thematisch besproken, geduid en becommentarieerd. Hierbij wordt artikelsgewijs het GOK I-decreet gevolgd, wat de overzichtelijkheid van de analyse bevordert.

III.1. De ontvankelijkheid van de verzoekschriften

Artikel V.1, §1, van het decreet bepaalt: [*“Ouders en andere belanghebbenden kunnen binnen een termijn van dertig kalenderdagen na de vaststelling van een weigering een schriftelijke klacht indienen bij de Commissie. Klachten die na de termijn van dertig kalenderdagen na de vaststelling van de betwiste feiten ingediend worden, zijn onontvankelijk.”*] Artikel V.2, §2, vult dit als volgt aan: [*“...De bemiddeling schort de termijn van 30 kalenderdagen, zoals bepaald in artikel V.1, § 1, op”*].

In een klacht die betrekking had op een weigering op grond van draagkracht (2006/19) vulde de directeur verkeerdelijk het doorverwijzingsdocument in; doorverwijzen kan evenwel niet meer sinds de aangepaste regelgeving voor schooljaar 2006-2007. Artikel V.2, § 1, 2, 3 van het Decreet gelijke onderwijskansen bepaalt echter dat bij weigering op grond van draagkracht van de school, het LOP eerst moet bemiddelen. Het LOP werd niet ingeschakeld om te bemiddelen vooraleer de zaak werd doorgestuurd naar de Commissie inzake Leerlingenrechten. Indien het LOP geen definitieve inschrijving realiseert, wordt de Commissie ingeschakeld om een oordeel over de gegrondheid van de weigeringsbeslissing te formuleren. Gezien het verblijf van de ouders in het buitenland kon er geen bemiddeling plaatsvinden. De procedure zoals voorgeschreven bij een weigering op grond van draagkracht werd bijgevolg niet correct gevolgd. De Commissie oordeelt dat door een dergelijke overmacht de termijn voor bemiddeling kan worden opgeschort en dat de klacht op niet ontvankelijke wijze bij de Commissie is ingediend.

Een klacht (2007/06) werd niet ontvankelijk geacht aangezien er nooit een formele vraag tot inschrijving had plaatsgevonden; aangezien de ouders zich niet in de school hebben aangeboden, maar enkel telefonisch contact hadden in verband met het meegeven van inschrijvingsdocumenten en een vraag tot inlichtingen betreffende het “dan reeds vol verklaard zijn van de school”, “het niet kennis hebben van de voorrangperiode” en “de weigering tot inschrijving van hun dochter”. Overeenkomstig een vaste adviespraktijk van de Commissie inzake Leerlingenrechten is een telefonische vraag tot inschrijving niet in overeenstemming met de vereisten van het GOK-decreet; gezien ouder(s) zich persoonlijk op de school moet(en) aanbieden met het oog op de ondertekening van het inschrijvingsregister en de -schriftelijke- instemming met het pedagogisch project en het schoolreglement.

Een andere klacht (2007/38) werd als onontvankelijk beschouwd omdat ze gericht was tegen een tuchtbeslissing en de verzoekende partij in de klacht geen beslissing inzake weigering tot inschrijving aanwees die ze wenste aan te vechten.

III.1.1. Belanghebbende

Het decreet bepaalt dat enkel een belanghebbende een klacht tegen een weigering tot inschrijving kan indienen. Uiteraard moet een verzoekende partij rechtsbekwaam zijn om een klacht bij de Commissie in te stellen.

III.2. Recht op inschrijving

III.2.1. Regelgeving

Artikel III.1., §1, en §2, van het GOK I-decreet omschrijft het beginsel van het recht op inschrijving als volgt:

[“Elke leerling heeft recht op inschrijving in de school of vestigingsplaats, gekozen door zijn ouders. Is de leerling 12 jaar of ouder, dan gebeurt de schoolkeuze in samenspraak met de leerling. Bij de keuze van vestigingsplaats wordt rekening gehouden met het aanwezige onderwijsaanbod.

Voorafgaand aan een eerste inschrijving stelt de inrichtende macht de ouders en de leerling in kennis van het pedagogisch project en het schoolreglement van de school. Het pedagogisch project en het schoolreglement eerbiedigen de internationaalrechtelijke en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder.

De inschrijving wordt genomen na instemming van de ouders met dit project en dit reglement.”]

Een kind dat wordt geweigerd, moet als niet gerealiseerde inschrijving worden opgenomen in het aanmeldings-/inschrijvingsregister én moet een weigeringsdocument ontvangen. De school moet het LOP op de hoogte brengen van de volverklaring. Indien het schoolbestuur de leerling niet opneemt in het aanmeldings-/inschrijvingsregister, begaat zij een cruciale en zwaarwichtige procedurefout en miskent aldus de fundamentele rechten op onderwijs van de betrokken leerling (2007/03 bis en 2007/04 bis). De gevolgen van het niet hanteren van een correcte procedure door een schoolbestuur mag niet ten koste gaan van de onbetwiste subjectieve rechten van de onderwijsgebruiker. De school maakt geen melding van ‘volzet zijn’ aan het LOP en gaf evenmin een weigeringsdocument mee aan de ouders.

III.2.2. Autonomie betreffende het inschrijvingsbeleid

Een moeder biedt zich verschillende keren aan om haar zoon in te schrijven, maar ze heeft geen inschrijvings-/aanmeldingsregister kunnen ondertekenen. De directie zegt dat er geen register wordt gebruikt in haar school (2006/07). De Commissie inzake Leerlingenrechten bevestigde opnieuw haar nu reeds vaste adviespraktijk dat het beginsel van het recht op inschrijving niet belet dat een schoolbestuur of een inrichtende macht - binnen de grenzen aangegeven door het decreet - autonoom de modaliteiten van zijn inschrijvingsbeleid kan bepalen. De school mag haar klassen volgens geboortjaar organiseren, maar dit kan geen afbreuk doen aan het gewaarborgde inschrijvingsrecht van ouders wier kind in een ander jaar geboren is; alle ouders moeten hoe dan ook gelijk worden behandeld. De Commissie doet geen uitspraken over de maximumcapaciteit per klas, maar oordeelt over de consequente toepassing van de norm.

Ouders willen hun kind inschrijven buiten de inschrijvingsperiode die op hun kind van toepassing is; er lopen eerst voorrangperiodes (2006/01). Gezien de klacht niet gericht is tegen een weigering van inschrijving van één of meerdere leerlingen, maar wel tegen een beslissing van het schoolbestuur (capaciteit van het eerste leerjaar inkrimpen, waardoor een aantal kleuters niet naar dezelfde school kunnen blijven gaan), komt het de Commissie inzake Leerlingenrechten niet toe zich uit te spreken over het schoolbeleid, inzonderheid over het vaststellen van de capaciteit van een bepaalde leerlingengroep; een dergelijke klacht is zonder voorwerp, maar de Commissie zou zich wel kunnen uitspreken over de consequente toepassing van de norm die de school thans gekozen heeft.

Een directeur meldt dat de bestuurspraktijk voor inschrijvingen in de eerste kleuterklas erin bestaat de leerlingen per geboortjaar, niet per schooljaar, in te schrijven (2007/03 en

2007/04). Een schoolbestuur of een inrichtende macht kan - binnen de grenzen aangegeven door het GOK-decreet - autonoom de modaliteiten van het inschrijvingsbeleid bepalen. Dit mag echter geen afbreuk doen aan het gewaarborgde inschrijvingsrecht van ouders wier kind in een ander jaar geboren is: alle ouders moeten gelijk worden behandeld (2007/04 bis).

III.2.3. Gewaarborgde voortzetting van de schoolloopbaan?

Artikel III.1., §4, van het GOK-decreet bepaalt dat, behoudens definitieve uitsluiting, een inschrijving van een leerling in een school geldt voor de duur van de hele schoolloopbaan in die school; jaarlijks herinschrijven binnen dezelfde school is niet meer nodig. In afwijking van § 4 van het voormelde artikel kunnen inrichtende machten van basisscholen waarvan de maximumcapaciteit van het kleuteronderwijs groter is dan die van het lager onderwijs, opteren voor een nieuwe inschrijving bij de overgang tussen beide onderwijsniveaus, ook al betreft het één en dezelfde school. Een dergelijke handelswijze niet toelaten zou tot gevolg kunnen hebben dat de maximumcapaciteit overschreden wordt in het lager onderwijs; inrichtende machten die van die mogelijkheid gebruik maken, moeten die werkwijze wel in hun schoolreglement opnemen.

In beginsel is de schoolloopbaan van leerlingen in dezelfde school dus verzekerd binnen het basisonderwijs en binnen het secundair onderwijs.

De Commissie wenst terzake uitdrukkelijk te beklemtonen dat, ook voor een zevende jaar in het BSO, een praktijk van intakegesprekken voor bepaalde leerjaren van reeds ingeschreven leerlingen nergens in de regelgeving is voorgeschreven en, voor zover een leerling op grond van dit intakegesprek wordt geweigerd (bv. gebrekkige motivatie), die handelswijze in beginsel in strijd is met de decretale regeling inzake het recht op gewaarborgde inschrijving en de gewaarborgde studievoortgang van leerlingen in dezelfde onderwijsinstelling. (2006/17).

Opdat de schoolloopbaan in dezelfde instelling zou zijn gewaarborgd, moet het schoollopen in die instelling ononderbroken zijn. Bij één zaak oordeelde de Commissie dat door de inschrijving in een andere school, waar – hoe beperkt ook in tijd – de leerling lessen heeft gevolgd, een leerling zijn schoolloopbaan in de oorspronkelijke school vrijwillig heeft onderbroken; bij een nieuwe vraag tot inschrijving in zijn oorspronkelijke school moet die leerling als een instromer worden opgevat waardoor er onder die omstandigheden geen recht meer bestaat op een gewaarborgde schoolloopbaan in de oorspronkelijke school (2006/23).

Een aantal ouders dient een klacht in bij de Commissie omdat ze er principieel niet akkoord mee gaan dat hun kinderen opnieuw moeten worden ingeschreven in de vestigingsplaats van de instelling waar ze momenteel schoollopen. Ze verwijzen naar het schoolreglement voor het desbetreffende schooljaar waarin geen sprake is van herinschrijven van kleuterschool naar lagere school. Zij hekelen de slechte communicatie tussen het schoolbestuur en de ouders. Aangezien de kinderen echter ingeschreven worden in de vestigingsplaats van keuze, en aldus de voortzetting van hun schoolloopbaan gewaarborgd wordt, is de klacht niet ontvankelijk (2007/11 t.e.m. 2007/27). Een gelijkaardige klacht tegen ditzelfde schoolbestuur is wel gegrond aangezien er op een gebrekkige en dubbelzinnige wijze gecommuniceerd wordt over de kwestieuze gemeenteraadsbeslissing en aangezien de ouders zich tijdig bij de directie aandienen met het oog op inschrijving waarbij de directie hen verzekert dat een inschrijving gerealiseerd is (2007/28 t.e.m. 2007/32).

III.2.4. Uitdrukkelijke vraag tot inschrijving, telefonische inschrijving en instemming met het schoolreglement en pedagogisch project

Aangaande de instemming met het pedagogisch project oordeelde de Commissie inzake Leerlingenrechten dat de inrichtende macht niet zelf een inschatting mag maken of een leerling al dan niet aan het project en het reglement van de school zal kunnen voldoen. (2006/06)

Indien een leerling zich aanmeldt voor inschrijving zonder vergezeld te zijn van de persoon die de ouderlijke macht uitoefent of die de leerling in rechte of in feite onder bewaring heeft, wordt een school verondersteld aan de leerling de nodige informatie en documenten voor inschrijving mee te geven (2006/02); behoudens een meerderjarige leerling, kan een (minderjarige) leerling geen inschrijving bewerkstelligen, maar er rust op het instellingsbestuur wel een behoorlijke informatieverplichting. In een zaak werd betwist of de leerling al of niet vergezeld was van de moeder bij de aanmelding voor inschrijving; de Commissie inzake Leerlingenrechten was ter zake van oordeel dat in een dergelijk geval de leerling het voordeel van de twijfel moest genieten. (2006/02)

De Commissie inzake Leerlingenrechten werd geconfronteerd met 2 zaken (2006/24 en 2007/06) waarbij de ouders tijdens de inschrijvingsperiode uitsluitend telefonisch met de school contact hadden opgenomen om hun kind in te schrijven. Een kind kan niet worden ingeschreven indien er geen persoonlijke aanmelding in de school gebeurde aangezien het pedagogisch project en het schoolreglement moeten worden ondertekend vooraleer een inschrijving kan worden gerealiseerd. De Commissie oordeelde dat de klachten onontvankelijk waren, daar er van een regelmatige vraag tot inschrijving geen sprake kon zijn en er derhalve evenmin een weigeringsbeslissing kon worden uitgevaardigd waartegen kon worden opgekomen bij de Commissie.

In de zaak 2007/37 werd klacht ingediend omdat een inschrijving niet kon worden gerealiseerd langs een telefonisch inbelsysteem dat in de scholengemeenschap Katholiek Secundair Onderwijs Leuven voor het schooljaar 2007-2008 ingevoerd werd. Dit inbelsysteem werd ingevoerd om dubbele inschrijvingen en de carousel die het afhaken van leerlingen teweegbrengt, te vermijden. Deze klacht werd onvankelijk en gegrond beschouwd; de Commissie hield bij de uitspraak rekening met het feit dat de Vlaamse Minister van Onderwijs en Vorming in de Commissie van het Vlaams Parlement op 8 mei 2007 had toegegeven, ten minste impliciet, dat bij wijze van experiment die regeling voor de organisatie van de inschrijvingen voor het schooljaar 2007-2008 kon worden uitgeprobeerd; echter dat hoe dan ook, ongeacht de werkwijze, de rechten van de leerlingen en de ouders in het GOK I-decreet gewaarborgd moesten blijven. Daarnaast werd in overweging genomen dat op het ogenblik van het opmaken van de telefonische ranglijst geen enkele ouder zich persoonlijk in de school kon aanbieden met het oog op een effectieve inschrijving van hun kind en dat op dat ogenblik de ouders onmogelijk hun instemming met het pedagogisch project en het schoolreglement, zoals voorgeschreven door artikel III.1, § 2, GOK I-decreet, konden betuigen; dat het inschakelen van een callcenter niet anders kan worden begrepen als een technisch middel met een toevalselement voor het opmaken van een rangorde volgens welke de ouders worden uitgenodigd voor de aanmelding tot inschrijving. Een dergelijke werkwijze ontnemt de ouders de mogelijkheid om zelf in te grijpen in de rangorde van de aanmelding b.v. door het begin van de inschrijvingsperiode af te wachten aan de schoolpoort.

Het geval waarbij de ouders door middel van een email de vraag stellen aan de directie of zij iets moeten ondertekenen om hun kind naar het derde kleuterklasje te laten overgaan, wordt dit door de Commissie erkend als een formele inschrijvingsvraag (2007/28 t.e.m. 2007/32); het kan niet zijn dat de ouders nadien zonder enige verdere informatie een weigeringsdocument ontvangen.

In zaak 2007/33bis bestond er onduidelijkheid over de uitdrukkelijke vraag tot inschrijving. Via de LOP-deskundige verneemt de Commissie dat de vragende partij zich samen met een begeleidingsdienst over het inschrijvingsbeleid kwam informeren. De Commissie is, op grond van het bestuurlijk dossier waarover zij beschikt, van oordeel dat de verzoekende partij geen duidelijke vraag tot inschrijving aan de verwerende partij richtte en in samenspraak met de verantwoordelijke van de thuisbegeleidingsdienst oordeelde dat betreffende school geen geschikte school voor de leerling was, waarop de leerling in een andere school werd ingeschreven. De klacht van de verzoekende partij inzake de weigering tot inschrijving van deze leerling is derhalve niet ontvankelijk.

III.2.5. (Rechts)waarde van een oriënteringsattest

De Commissie inzake Leerlingenrechten herhaalde haar vaste rechtspraktijk dat een advies waarbij een leerling naar het buitengewoon onderwijs wordt georiënteerd geen bindend karakter heeft en louter een advies is op grond waarvan een leerling zich kan oriënteren. Ouders kunnen in afwijking van dit advies toch een inschrijving van hun kind in het gewoon onderwijs vragen (2006-18).

Een leerling met attest type 4 kan worden geweigerd op grond van draagkracht wanneer er rekening wordt gehouden met een aantal elementen (Art. III.10. §3). Het is betreurenswaardig te merken dat een attest van een leerling van 11 jaar niet meer werd bekeken of geëvalueerd sinds het werd opgesteld in het kleuterklasje (2006/33bis). De gesprekken die ouders, directies, leerkrachten, begeleidingsdiensten voeren in het kader van het bepalen van de draagkracht van de school, kunnen niet los van de problematiek van de leerling worden gezien.

III.3. Het vervullen van de toelatingsvoorwaarden

Artikel III.7. van het decreet bepaalt: [*Een inrichtende macht weigert de inschrijving van een onderwijszoekende die niet voldoet aan de bij of krachtens wet of decreet bepaalde toelatingsvoorwaarden. Deze bepaling doet geen afbreuk aan het recht van de inrichtende macht om een leerling als vrije leerling in de zin van [artikel 48, 2°](#), van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II te beschouwen.*

Een inschrijving in de loop van het voorafgaande schooljaar is mogelijk onder de opschortende voorwaarde dat de onderwijszoekende op de dag van de effectieve instap aan de toelatingsvoorwaarden voldoet].

In een zaak beriep de inrichtende macht zich op het niet vervullen van de toelatingsvoorwaarden bij toepassing van artikel 7.1.9.b van omzendbrief SO 64 om de inschrijving van de leerling te weigeren, met name [*Indien een leerling tot een bepaald structuuronderdeel werd toegelaten met betrokkenheid (advies of beslissing, naargelang van de omstandigheid) van de toelatingsklassenraad, dan kan de inschrijving van deze leerling in datzelfde structuuronderdeel, georganiseerd in een andere school, niet worden geweigerd, mits niets er op wijst dat de tijdelijke inschrijving in eerstgenoemde school enkel en alleen tot doel had om nadien toelating in een andere school afdwingbaar te maken (en deze school dus voor een voldongen feit te plaatsen). In dit geval verklaarde de inrichtende macht dat de inschrijving in een vorige school enkel tot doel had de inschrijving in een andere school afdwingbaar te maken*].

De Commissie oordeelde in deze situatie dat - gezien de leerling gedurende een aantal weken op regelmatige wijze de lessen had gevolgd, toetsen had afgelegd en hiervoor tweemaal beoordeeld was, en overeenkomstig de toepasselijke regelgeving tuchtrechtelijk

werd uitgesloten - er niets op wees dat de inschrijving in de eerste school enkel en alleen tot doel had een toelating in een andere school mogelijk te maken. Bovendien stelde de Commissie hierbij de rechtsgeldigheid van de overdraagbaarheid van de beslissingen van de toelatingsklassenraad in vraag (2006/30). (n.v.d.r. dit zal in onderwijsdecreet XVII worden ingeschreven).

Een kind ingeschreven in een school is niet aanwezig in die school op 1 september wegens ziekte van de vader, terwijl het gezin in het buitenland verbleef en de terugkeer vóór de aanvang van het schooljaar wegens familiale reden onmogelijk was. In het schoolreglement was opgenomen dat kinderen die op 1 september niet aanwezig zijn, zouden worden uitgeschreven. Wie toch wenste school te lopen in die school, moest zich als nieuwe leerling inschrijven. De Commissie oordeelt dat het schoolbestuur een bijkomende, niet decretaal bepaalde toelatingsvoorwaarde oplegt door leerlingen uit te schrijven die niet aanwezig zijn op de eerste schooldag. De Commissie oordeelde dat een dergelijke weigering ongegrond was; het schoolbestuur moet een schoolloopbaan garanderen aan haar leerlingen (2006/29).

III.4. Redenen van weigering

De artikelen III.8 en 9 van het GOK I-decreet vermelden de redenen om de inschrijving van een leerling te weigeren, met name:

- (1) “Een inrichtende macht kan elke bijkomende inschrijving weigeren wanneer omwille van materiële omstandigheden de capaciteit overschreden wordt. De inrichtende macht bepaalt autonoom tot op welk niveau ze de bepaalde weigeringsgrond wil toepassen” ;
- (2) “Een inrichtende macht kan de inschrijving weigeren in een school waar de betrokken leerling het vorige of het daaraan voorafgaande schooljaar definitief werd uitgesloten”;
- (3) “Een inrichtende macht van een school voor gewoon secundair onderwijs waarvan de draagkracht onder druk staat kan slechts na overleg en goedkeuring binnen het lokaal overlegplatform de inschrijving weigeren van een leerling die omwille van een definitieve uitsluiting in de loop van het schooljaar van school verandert. Deze weigering moet gebaseerd zijn op en conform zijn aan vooraf door het lokaal overlegplatform bepaalde criteria”.

Van het beginsel in het decreet dat een leerling in het leerplichtonderwijs het recht heeft te worden ingeschreven in de school van zijn keuze, kan enkel kan worden afgeweken door de in het decreet limitatief opgesomde redenen (2006/02, 2006/04, 2006/06, 2006/08, 2006/10, 2006/12, 2006/18).

Een aantal klachten was ingediend namens een groep zigeuners die in het basisonderwijs geweigerd werden op grond van taal (2006/25, 2006/26, 2006/27). In deze zaak is de gemeentesecretaris en het diensthoofd onderwijs van de stad aanwezig in opdracht van de burgemeester; ze willen voornamelijk de onmogelijkheid tot het inrichten van onthaalonderwijs aanklagen, waardoor het gemeentebestuur geen anderstalige kinderen wenst in te schrijven voor zover daar geen middelen tegenover staan. Taal is echter geen criterium om een kind te weigeren; de Commissie is van oordeel dat de ingediende klachten derhalve ontvankelijk en gegrond zijn.

Een leerling mag niet worden geweigerd op grond van de taal die de ouders spreken (2007/35). “Taal” vormt geen rechtsgrond om een leerling niet in te schrijven. De Commissie is in dat geval van oordeel dat er niet voldaan is aan de voorwaarden van het GOK-decreet om de inschrijving van de betrokken leerling te weigeren.

In een zaak waar de leerling die inschrijving wenste te bekomen nog onder toezicht van de jeugdrechter in “De Hutten” verbleef, oordeelde de Commissie dat deze weigeringsgrond ongegrond was (2006/12).

Een leerling weigeren omdat hij tijdens het intakegesprek onvolledige informatie zou hebben verstrekt of omtrent bepaalde aspecten gelogen zou hebben, behoort niet tot de in het decreet opgesomde weigeringsgronden (2006/08).

In een zaak waar de school de norm “veiligheid” interpreteerde als reden om een “problematische leerling” te weigeren aangezien de uitschrijvende school geen andere “problematische leerling” van de inschrijvende school overnam, oordeelde de Commissie dat het niet tot stand komen van een dergelijke “ruil” als weigeringsgrond niet in het decreet voorzien is (2006/04).

Een weigering gesteund op pedagogische motieven, is geen afdoende motivering tot weigering van een leerling volgens het decreet. (2006/06, 2006/10)

In een zaak (2007/39) oordeelde de commissie dat de verwerende partij de leerling had kunnen weigeren aangezien hij de decretale toelatingsvoorwaarden niet vervulde en een beslissing van de toelatingsklassenraad vereist was; doordat zij er evenwel voor opteerde na te gaan of ze de leerling niet kon weigeren op grond van de specifieke leernoden en de draagkracht van de school, gaat de verwerende partij er - ten minste impliciet - van uit dat de leerling aan de toelatingsvoorwaarden voldoet. En dat er dus een gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad nodig is. Bijgevolg is de gunstige beslissing van de toelatingsklassenraad voor de school van verwerende partij definitief verworven en op dit recht kan in een later stadium van de inschrijvingsprocedure niet worden teruggekomen.

De Commissie oordeelde dat indien een school die een leerling wil weigeren op grond van draagkracht, gezien de verplichtingen overeenkomstig artikel III.10, §3, van het GOK I-decreet, dit onmogelijk binnen een termijn van enkele uren kan plaatsvinden (2007/39).

III.4.1. Materiële omstandigheden die volgens de inrichtende macht de veiligheid van de leerlingen in het gedrang kunnen brengen

Het afkondigen van een leerlingenstop door de inrichtende macht van een school wordt door de Commissie inzake Leerlingenrechten aanzien als een beslissing – ten minste impliciet – met betrekking tot de draagkracht op schoolniveau (2006/23).

Door het sluiten van een naburige school had de directie geen zicht op het aantal leerlingen dat desgevallend een inschrijving in haar school zou aanvragen en evenmin op de vraag of de capaciteit omwille van veiligheidsredenen vol zou zijn. De directeur stelde de inschrijvingen van een aantal nieuwe leerlingen komend van de gesloten school uit en betreurde dat er geen communicatie was geweest rond het sluiten van die andere school; dat het CLB klacht indiende zonder eerst hem aan te spreken, schoot in het verkeerde keelgat. Aangezien de leerlingenpopulatie van zijn school daalde, deelde hij op de zitting mee dat de leerlingen wellicht toch ingeschreven konden worden. De Commissie oordeelde bijgevolg dat deze klachten inzake weigering zonder voorwerp waren (2006/13, 2006/14 en 2006/15).

Bij een klacht weigerde de directie om een leerling in te schrijven omdat de inrichtende macht de verantwoordelijkheid voor een inschrijving van deze leerling niet wou dragen; er zou een veiligheidsprobleem zijn omdat de leerling angst van machines had en de veiligheid van zichzelf en andere leerlingen in het gedrang kunnen brengen. Hier overwoog de Commissie inzake Leerlingenrechten dat, indien de veiligheidsnorm wegens een volverklaring niet kan worden ingeroepen, de veiligheid van de leerlingen in de

schoolorganisatie tot de uitsluitende verantwoordelijkheden van de school behoort en niet met de Commissie inzake Leerlingenrechten kan worden gedeeld. (2007/34).

III.4.2. De betrokken leerling werd het vorige of daaraan voorafgaande schooljaar definitief uitgesloten

In het decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen I wordt bepaald dat “een inrichtende macht de inschrijving in een school kan weigeren waar de betrokken leerling het vorige of het daaraan voorafgaande schooljaar definitief werd uitgesloten”. Die weigeringsgrond werd in één zaak ingeroepen, aangezien de leerling in het schooljaar x-2 werd uitgesloten; de klacht werd vervolgens door de Commissie ongegrond verklaard en de weigering tot inschrijving werd zodoende bevestigd (2006/22).

III.4.3. Inschrijving onder opschortende / ontbindende voorwaarde

Artikel III.10 van het decreet handelt over de inschrijving van leerlingen onder de *ontbindende voorwaarde* van het aantonen van onvoldoende draagkracht: [“Leerlingen die blijkens een inschrijvingsverslag georiënteerd worden naar een type van buitengewoon onderwijs, type 8 uitgezonderd, worden door een schoolbestuur of inrichtende macht van een school voor gewoon basisonderwijs en gewoon secundair onderwijs ingeschreven, onder de *ontbindende voorwaarde* van de vaststelling van onvoldoende draagkracht in de school om tegemoet te komen aan de noden op het vlak van onderwijs, therapie en verzorging van de betreffende leerling”].

Tot het schooljaar 2005-2006 werd de term opschortende voorwaarde gebruikt, dit werd aangepast.

In een klacht waarbij een GON-leerling werd geweigerd omwille van draagkracht, na een inschrijving onder ontbindende voorwaarde, oordeelde de Commissie inzake Leerlingenrechten dat kon worden aangenomen dat tussen de ouders en de inrichtende macht het decretaal vereiste en verwachte overleg plaatsgevonden had en dat het onderzoek, in deze ook door het LOP bevestigd, grondig werd gevoerd. Echter, er kan niet aan worden voorbijgegaan dat er een spanningsveld kan bestaan tussen de verwachtingen van de ouders en de inschatting van de school omtrent de zorgnoden van een leerling; dat die wederzijdse verwachtingen niet steeds overeenstemmen en op een bepaald ogenblik zelfs tegenstrijdig kunnen zijn, (2007/42). Deze verschillende verwachtingen zag de Commissie ook bij een klacht van een leerling basisonderwijs met type 4 attest (2006/32 bis, 2006/32 ter). De Commissie volgde, na rijp beraad en na het horen van de visies van de verschillende betrokken partijen, de school in haar oordeel. De school had op zeer uitvoerige wijze onderzocht wat de specifieke leernoden van de leerling zijn en wat dit voor de bijzondere organisatie voor haar onderwijsverstrekking betekent.

III.5. Motivering

III.5.1. Afdoende motivering

Artikel III.13 van het decreet legt een formele motiveringsverplichting op en schrijft de modaliteiten voor die na te leven zijn door de inrichtende macht of een schoolbestuur bij een weigering of een doorverwijzing: [“De motivering bevat zowel de feitelijke als de juridische grond van de beslissing tot weigering en bevat de melding dat de ouders voor informatie of

bemiddeling een beroep kunnen doen op het lokaal overlegplatform of klacht kunnen indienen bij de Commissie inzake leerlingenrechten”].

De mondelinge mededeling van een weigeringsbeslissing door een directeur kan onmogelijk in aanmerking worden genomen als een afdoende motivering voor een weigering tot inschrijving van een leerling in zijn instelling (2006/02, 2006/04, 2006/06); in voorkomend geval zal de klacht telkens als ontvankelijk *ratione temporis* worden aanvaard bij ontstentenis van mededeling van de beroepsmogelijkheden.

III.5.2. Betekening van de weigeringsbeslissing

Verder schrijft artikel III.13 eerste lid van het decreet voor dat *“een inrichtende macht die een leerling weigert dit binnen een termijn van vier kalenderdagen bij aangetekend schrijven of tegen afgiftebewijs moet meedelen aan de ouders van de leerling en aan de voorzitter van het lokaal overlegplatform”*.

De mededeling moet op de eerste plaats bij aangetekend schrijven of tegen afgiftebewijs geschieden. In het kader van die bepaling moet worden opgemerkt dat de Commissie inzake Leerlingenrechten in het werkingsjaar 2006 nog steeds en vaak geconfronteerd wordt met weigeringsbeslissingen die niet op een afdoende wijze werden meegedeeld aan de ouders van de leerling en/of het lokaal overlegplatform. De Commissie inzake Leerlingenrechten bevestigde dienaangaande haar vaste adviespraktijk dat de ontstentenis van een schriftelijke motivering van de weigeringsbeslissing hoe dan ook gelijk te stellen is met een niet gemotiveerde weigering (2006/2, 2006/4, 2006/12).

In een aantal gevallen is aan de verzoekende partijen geen weigeringsbeslissing meegegeven, noch is een dergelijke beslissing binnen vier dagen toegestuurd (2007/28 t.e.m. 2007/32, 2007/35, 2007/48 bis). Volgens een vaste adviespraktijk van de Commissie staat de ontstentenis van een geschreven weigeringsbeslissing gelijk met een niet gemotiveerde weigering. De weigering is derhalve niet gegrond.

Een kind wordt geweigerd wegens capaciteitsproblemen; de ouders ontvangen echter geen weigeringsdocument en het LOP ontvangt evenmin een volverklaring (2006/05). De inrichtende macht levert naar aanleiding van de zitting van de Commissie inzake Leerlingenrechten evenmin enige inspanning om mondeling of bij wijze van een verweerschrift haar weigeringsbeslissing te motiveren. De Commissie stelt vast dat de verwerende partij geen begin van bewijs levert omtrent de volverklaring en dat er bijgevolg niet voldaan is aan de voorwaarden van het GOK-decreet om de inschrijving van de leerling te weigeren. De ontstentenis van een schriftelijke motivering is hoe dan ook gelijk te stellen met een niet-gemotiveerde weigering en zodoende is de weigeringsbeslissing ongegrond.

Deel IV Conclusies en aanbevelingen

- De samenstelling van de Commissie inzake Leerlingenrechten heeft, net als in voorgaande jaren, ook in 2006 en 2007 af en toe tot moeilijkheden geleid. Volgens de bepalingen van het Gok I-decreet en het Huishoudelijk Reglement van de Commissie inzake Leerlingenrechten kan de Commissie slechts rechtsgeldig vergaderen indien de Voorzitter of zijn vervanger en ten minste één lid van elke geleding aanwezig is. De Commissie inzake Leerlingenrechten stelt daarom voor, enerzijds, het huidige aanwezigheidsquorum te behouden (aanwezigheid van ten minste één lid van elke geleding en de voorzitter) maar, anderzijds, nieuwe effectieve en plaatsvervangende leden voor de Commissie aan te stellen en te voorzien in twee plaatsvervaarders per geleding in plaats van één plaatsvervanger voor elk effectief lid (vgl. Commissie Zorgvuldig Bestuur). Mede door gelijkaardige aanbevelingen gesteld in voorgaande jaarverslagen, zal dit systeem in onderwijsdecreet XVII worden herbekeken.
- De Commissie inzake Leerlingenrechten blijft ook in het vierde en vijfde werkingsjaar vaststellen, dat leerlingen nog steeds worden geweigerd zonder een schriftelijke mededeling aan de ouders en stelt verder vast dat in meerdere gevallen een schoolbestuur of een inrichtende macht de ouders over een al dan niet inschrijving te vaak en te lang in het ongewisse laat; evenzeer wordt het LOP niet altijd op de hoogte gebracht van alle weigeringen. In bepaalde zaken wordt het weigeringsdocument later, i.e. buiten de decretaal voorgeschreven termijn van vier kalenderdagen, aan de ouders bezorgd maar wordt de weigering niet of onvoldoende gemotiveerd. De Commissie komt tot de vaststelling dat bepaalde scholen effectieve vragen tot inschrijving van leerlingen en ouders die zich persoonlijk komen aanbieden, niet onmiddellijk behandelen en een “bezinningsperiode” inlassen; hierdoor melden de betrokkenen zich pas op een later tijdstip aan waardoor er wordt geweigerd op grond van de norm “veiligheid”. Behoudens expliciete gevallen van misbruik, zou in voorkomend geval de vraag tot inschrijving moeten worden gehonoreerd op de datum van de eerste aanbieding in de school op voorwaarde dat een redelijke “bezinningsstermijn” in acht wordt genomen of zou een inschrijving onder opschortende voorwaarde van instemming binnen redelijke termijn (bv. vier dagen) moeten worden uitgevoerd.
- Secundaire scholen weigeren nog te vaak leerlingen met een problematische schoolloopbaan of met gedragsproblemen zonder het voeren van de procedure tot uitsluiting. In de zaken die bij de Commissie inzake Leerlingenrechten aanhangig werden gemaakt, werd op informele wijze aan de ouders geadviseerd om uit te kijken naar een andere school tijdens een mondeling onderhoud of via een mededeling op het rapport, en dit derhalve vaak op het allereinde van het schooljaar. Bepaalde scholen gaan er ten onrechte van uit dat indien de delibererende klassenraad naast de beslissing inzake attestering ook een advies uitbrengt over het niet voortzetten van de schoolloopbaan, dit volstaat om de leerling zijn inschrijving voor het volgende schooljaar te weigeren. In de marge van die zaken stellen ouders vaak vragen over de procedure inzake tucht en orde op school en hun recht om gehoord te worden. Van de op school voorziene beroepsmogelijkheid kan omwille van de korte termijn - en het einde van het schooljaar - haast nooit gebruik worden gemaakt, voor zover die reeds in een tuchtbeslissing worden medegedeeld.
- Scholen in het buitengewoon basisonderwijs werpen de specificiteit van hun sector op en ervaren de toepassing van het GOK-decreet als een ernstige beperking op hun inschrijvings- en organisatiebeleid. In functie van de zeer diverse noden en onderwijsbehoeften van de jongeren én rekening houdend met hun personeelsformatie en hun draagkracht, wenst de “sector” flexibel te kunnen omspringen met de indeling van klasgroepen; de Commissie inzake Leerlingenrechten erkent deze specificiteit, maar kan

daarmee in de huidige stand van decretale regelgeving geen rekening houden zonder het recht op inschrijving van de betrokken leerling te miskennen. De Commissie suggereert dat het veld met de minister hieromtrent in overleg zou treden met het oog op een eventuele wijziging van het GOK-decreet.

- De Commissie inzake Leerlingenrechten moet vaststellen dat er geen doorverwijzingen aanhangig gemaakt werden voor het schooljaar 2005-2006. Sinds het schooljaar 2006-2007 is deze procedure trouwens afgeschaft, maar in de plaats komen – niet onbegrijpelijk – enkele klachten i.v.m. weigering op grond van draagkracht.
- De Commissie stelt vast dat het voor ouders en directies niet altijd even duidelijk is wat de draagwijdte en de rechtsgevolgen van de commissiebeslissingen behelzen en inhouden. De Commissie inzake Leerlingenrechten is enkel bevoegd om na te gaan en te adviseren omtrent de rechtsgeldigheid van weigerings- of doorverwijzingsbeslissingen, en dit terwijl betrokkenen vaak resultaatsgerichte verwachtingen hebben (ouders verwachten dat de school gedwongen wordt hun kind in te schrijven, scholen verwachten van de Commissie concrete aanbevelingen om hun inschrijvingsbeleid bij te sturen).
- De Commissie wenst te beklemtonen dat een marginale toetsing van de gevoerde tuchtprocedure door de Commissie inzake Leerlingenrechten in bepaalde gevallen noodzakelijk is; bij ontstentenis van een dergelijk marginaal toetsingsrecht zou een formele beslissing tot uitsluiting, ook al is die niet rechtmatig tot stand gekomen, volstaan opdat elke weigering gegrond zou moeten worden geacht. "Marginale toetsing" moet de "rechter" in staat stellen de rechtmatigheid van een bestuursbeslissing na te gaan; die rechtmatigheid betreft, enerzijds, de wettigheidscomponent van een beslissing (zijn de wetgeving en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur nageleefd) en, anderzijds, is de discretionaire bevoegdheid (d.w.z. het appreciatierecht van het bestuur) op een redelijke wijze uitgeoefend (te bekijken in abstracto: zou een ander bestuur in dezelfde omstandigheden tot dezelfde beslissing gekomen zijn).
De grenzen van het marginale toetsingsrecht liggen dus niet vast en de reikwijdte wordt in elk dossier bepaald. De marginale toetsing moet de "rechter" in staat stellen zijn controlefunctie op de handelingen van het bestuur uit te oefenen, ... evenwel zonder zich hierbij in de plaats te stellen van het bestuur.
- De Commissie wil een dubbelzinnigheid in de regelgeving doen opmerken. Door de inschrijving onder ontbindende voorwaarde wekt men bij de ouders de indruk dat de leerling ingeschreven is. De ouders zoeken dus niet verder naar een geschikte school. Als uiteindelijk blijkt dat de draagkracht van de school onvoldoende is, zijn mogelijks alle andere scholen met hetzelfde aanbod reeds vol.
- Bij de sluiting van een school of het geleidelijk afvoeren van klassen of leerjaren, zouden de naburige scholen op de hoogte moeten worden gebracht zodat zij zich hierop kunnen voorbereiden. Dit zou bijvoorbeeld in het LOP kunnen worden behandeld (2006/13, 2006/14, 2006/15).
- Ten slotte kan worden vastgesteld dat de op til zijnde behandeling van een weigering tot inschrijving bij de Commissie soms aanleiding geeft tot het in der minne regelen van de klacht. Scholen voelen zich immers aangepord om dan toch nog een inschrijving te verwezenlijken en op die manier het moeten verschijnen voor de Commissie te vermijden.